

pa voveraitē. Kažkur tolumē pasigrista duslus
kivio pokšējimas, žmoniū balsai. Ir vēl tylā. Gau-
rus mīsto oras, gamtos ^{ir spāiginanti rampē} grožis manē kēsiog pakēri.
Einu vis tolyu ir tolyu, uāmiršdama visā, manē
iki šiol supusi pasauli. Staiga sustoju, ^{vis} išvydēt
neštikitinai nuostabū reginū. Mīsto aikštēje prie
ēdxiū nyksta tika puota: pora didingū elniū, bū-
relis baltū kaip smėgas kīšū bei keletas
trūkšmingū teteriū mēgaujasi jūms paliktomis
vaisimis. Aš bijau, net kvėpuoti, kad tik neišbai-
dyčiau žvėrelių. kelias akimirkas dar stebiu šį
kerintį vaizdą, po to apsisuku ir tyliai einu atgal.
Vis dar svinga. Diema.

Stilių normų griežtėjimas

1. Šnekamasis (neoficialus, kalbėti galima laisvai, neapgaubiant kiekviena žodį).
2. Meninis stilius (individualumas, kūrybini laisvė).
3. Mokslinis stilius (naudojami tam tikri terminai, įprastinė reiškimosi forma - monologas).

Senųjų ir naujųjų vertybių
susidūrimas (pagal pasirinktus
R. Granausko kūrinis)

99 03.

Romualdas Granauskas yra žymus lietuvių li-
teratūros atstovas. Pagrindinė jo kūrybos tema yra
praeitės ir dabartės priešprieša, puikiai atspindin-
ti ir jo ryškiausiose kūriniuose - apysakoje „Sy-
venimas po klevu“ ir apsakyme „Duonos valgyto-
jai“. Čia vaizduojami „senojo pasaulio“ atstovai gy-
ventojai, negalintys pritaipyti prie naujosios santvarkos.
Svarbiausiomis vertybėmis laikydami meilę še-
mei, gimtinei, darbui, priešaišung šeimai, namams,
ryšį su gamta, ^{prokūnais} jie lieka nesuprasti jaunosios kar-
tos - čia ir susiduria senosios ir naujosios vertybės.
Apysaka „Syvenimas po klevu“ yra apie seną,
visų apleista, vienišą moterį, negalinčią gyventi
be savo šeimės - viso gyvenimo pagrindo. Lykstant
Kolektivizacijai kaimas išsikelia, tačiau senoji kai-
mėnė lieka savo sodyboje juk „ji neištūrių ji
niekaip neištūrių toje gyvenvietėje, kur nuo ryto iki
vakaro po langais ūžia, briedis, briedis, burzgia ma-

Panašios problemos nagrinėjamos ir apsakyme „Duonos valgytojai“. Čia šeimi taip pat vertina tradicijas, jų laikymąsi, myli darbą, šeimą, turi namų šventumo jausmą, ryši su protėviais, praeities jaunėsioms svarbiausios yra materialios vertybės: turtas, pinigai, pinigai, gėrimas, žėms dvasios turtai nėra neverti. Todėl Marijė ir žentas nedalyvauja duonos valgymo ritualu, kuris toks svarbus šeimėms. Juk žėms „^{pastarėsiams} duona - tai sūnui, dirvos, arklis žėngimas, geležis žėngėjimas kalnė, apšarmezė rąstų, vežimai iš miško, noras ilgai ir teisingai gyventi.“ ~~pinas jų dukterų jaunųjų troškimai kitokie:~~

„Reikia išgerti, dantis sukandęs galvoja jis, reikia išgerti, o kitaip - visai pavūtinamas.“

~~Žėms nerūpi tradicijos, papročiai, senųjų vertybės.~~

Taigi šeimi su savo tradicijomis ir papročiais, vertybėmis tampa svetini „naujajame pasaulyje“, jaunieji karta jų nebesupranta. Senosios vertybės netenka reikšmės ^{pažeidiamos materialius dalykus} jos pamažu ima nykti. Taigi jų susidūrimas su naujosiomis vertybėmis baigiasi

pastarųjų pergalė.

9/9/10 = 9